

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Odbor ekonomické diplomacie

Vietnam

Exportní příležitosti

David Jarkulisch
20. června 2019, Praha

ODBOR EKONOMICKÉ
DIPLOMACIE

Obsah

- › Proč Vietnam?
- › Příležitosti pro české podnikatele
- › Podpora poskytovaná českým podnikatelům
- › Projekty ekonomické diplomacie
- › Obchodní zvyklosti

Proč Vietnam?

Specifika vztahů ČR - Vietnam

- › vietnamská komunita v ČR (60 tis.), na počet obyvatel největší vietnamská menšina v Evropě
- › dlouhá tradice spolupráce (navázání diplomatických vztahů v roce 1950)
- › 200 tisíc Vietnamců, kteří studovali nebo pracovali v Československu (významné pozice ve státní správě ve Vietnamu)

Proč Vietnam?

Vietnam – nový asijský tygr

- › průměrné tempo růstu HDP v posledních třiceti letech: 7%
- › dle HDP na obyvatele druhá nejrychleji rostoucí ekonomika na světě hned za Čínou (1990: 100 USD, 2018: 2,550 USD)
- › Tržní potenciál: 95 mil. (13. nejlidnatější země), 120 mil. (2050)
- › HDP: 240 mld. USD, PPP: 710 mld. USD (ČR: 240, PPP: 395)
- › Rychle rostoucí střední třída (příjem nad 1000 USD/měsíc): 12 mil., vzroste na 25 mil. v roce 2025
- › Člen zóny volného obchodu ASEAN (AFTA – ASEAN Free Trade Area) – 600 mil. spotřebitelů
- › Mladá spotřebitelská základna, 70% populace v produktivním věku

Proč Vietnam?

- › Vietnam – jedna z nejatraktivnějších zemí pro zahraniční investory v regionu JV Asie
- › nízké náklady na pracovní sílu (průměrná mzda 290 USD/měsíc)
- › dostupnost pracovní síly (50% populace do 30 let)
- › dobrá pracovní morálka zaměstnanců
- › vysoký podíl investic do vzdělání na HDP (6,3%)
- › geografická blízkost Číně (zdroj komponent, odbytiště)
- › Vietnam leží v centru nejrychleji rostoucího regionu na světě (počet obyvatel ASEAN, Číny, Japonska a Jižní Koreje přesahuje 2 mld.)
- › politická a ekonomická stabilita

Proč Vietnam?

Makroekonomická situace

- › v r. 2018 nejvyšší růst HDP od krize v roce 2008 s nízkou inflací i nezaměstnaností
- › růst tažen robustní domácí poptávkou, exportně orientovaným průmyslem a zahraničními investicemi
- › hlavním motorem růstu zůstávají exportně orientovaná průmyslová odvětví (mobilní telefony, elektronika, oděvy a obuv)
- › růst exportu podpořen pozitivní ekonomickým vývojem v USA a EU (hlavní exportní destinace)

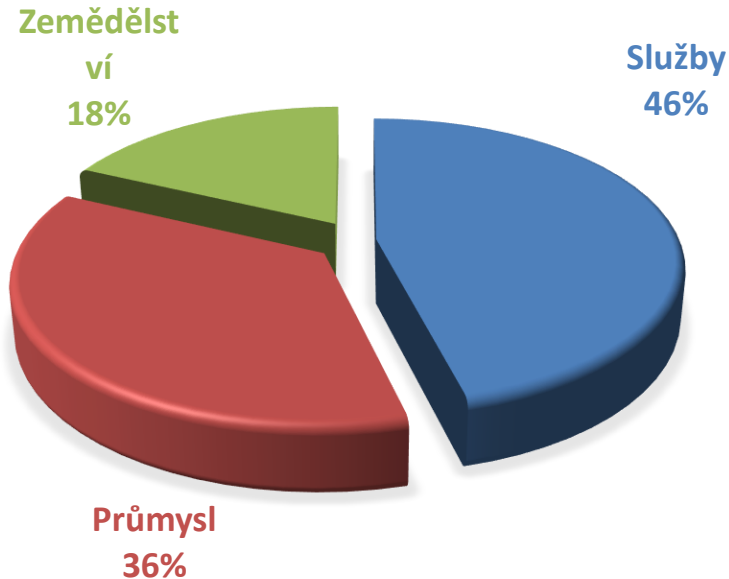
Základní makroekonomické ukazatele

(růst v %)	2017	2018
HDP	6,8	7,1
Průmysl	8,0	8,9
Služby	7,4	7,0
Zemědělství	2,0	3,8
Inflace	3,4	3,5
Nezaměstnanost	2,2	2,2
Export	21,0	13,8
Import	20,8	11,5
Přímé zahraniční investice	39,0	11,0

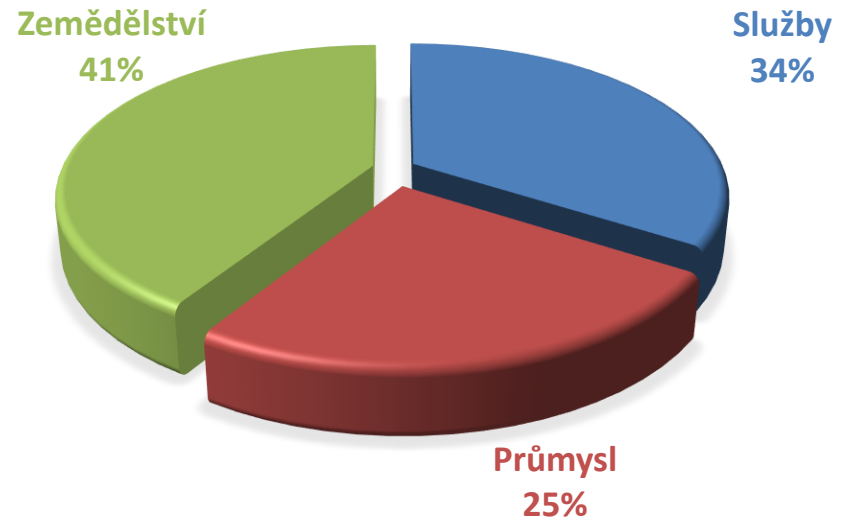

Struktura vietnamské ekonomiky

STRUKTURA HDP

STRUKTURA ZAMĚSTNANOSTI

- postupně roste podíl průmyslu a služeb na HDP na úkor zemědělství a Vietnam se přibližuje struktuře vyspělých ekonomik
- neefektivní zemědělství (zaměstnává 41% pracovní síly, ale vytváří pouze 18% HDP)
- neefektivní státní podniky (aktiva státních firem tvoří 74% HDP, vytvářejí jen 30% HDP)

Proč Vietnam?

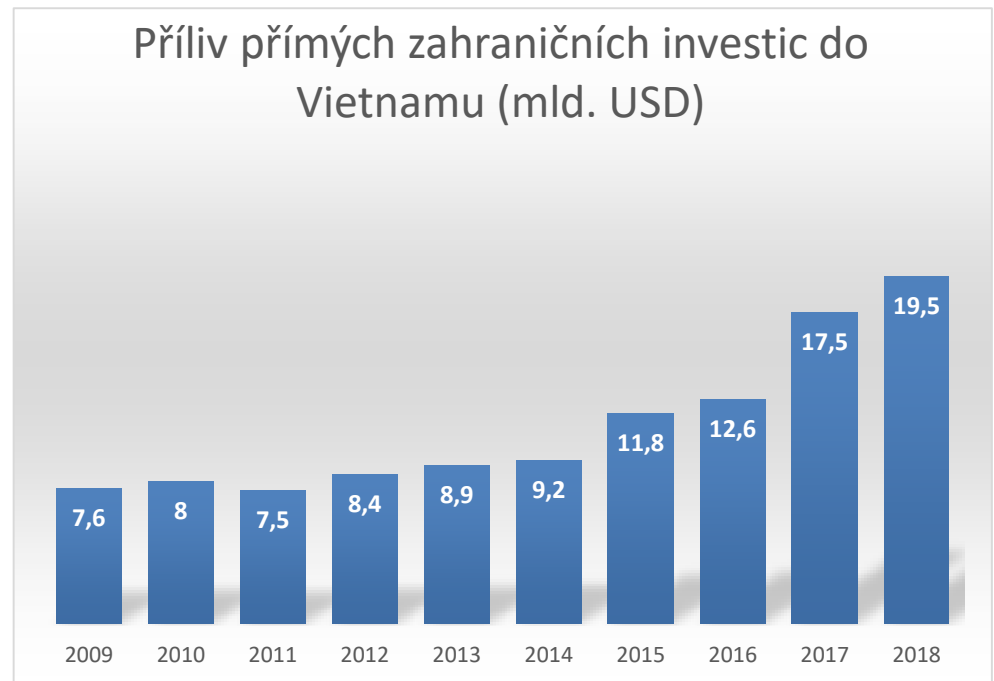
Geografická blízkost Číně

- › Čína – největší obchodní partner (30% dovozu, 17% vývozu), hlavní zdroj materiálových vstupů pro vietnamský průmysl
- › Nižší mzdy ve Vietnamu – odliv zahraničních investic z Číny do Vietnamu
- › Obchodní válka Čína-USA – urychlení přesunu výroby z Číny do Vietnamu (1/3 amerických investorů chystá odchod z Číny, polovina investorů z dalších zemí plánuje přesun výroby z Číny a jako cílovou destinaci nejčastěji zmiňují JV Asii)
- › Ambivalentní vztah k Číně – stejný politický a ekonomický systém, vynikající vztahy na vládní úrovni versus negativní postoj veřejnosti (protesty proti zabírání ostrovů v JČ moři, protesty proti zvláštním ekonomickým zónám)
- › Důsledek: Čína se podílí na důležitých státních zakázkách (Metro v Hanoji, elektrárny), averze veřejnosti vůči čínskému zboží a čínským firmám

Přímé zahraniční investice

- Vietnam – jedna z nejatraktivnějších zemí pro zahraniční investory v regionu JV Asie (za Singapurem a Indonésií)
- ročně přiteče do Vietnamu cca 10 mld. USD přímých zahraničních investic
- zrychlení přílivu PZI od roku 2015
- Celkový objem zahraničních investic ve Vietnamu: 194 mld. USD (v ČR: 156 mld. USD)
- Přesun pracovně náročných odvětví z Číny do Vietnamu díky rostoucím nákladům na pracovní sílu v Číně

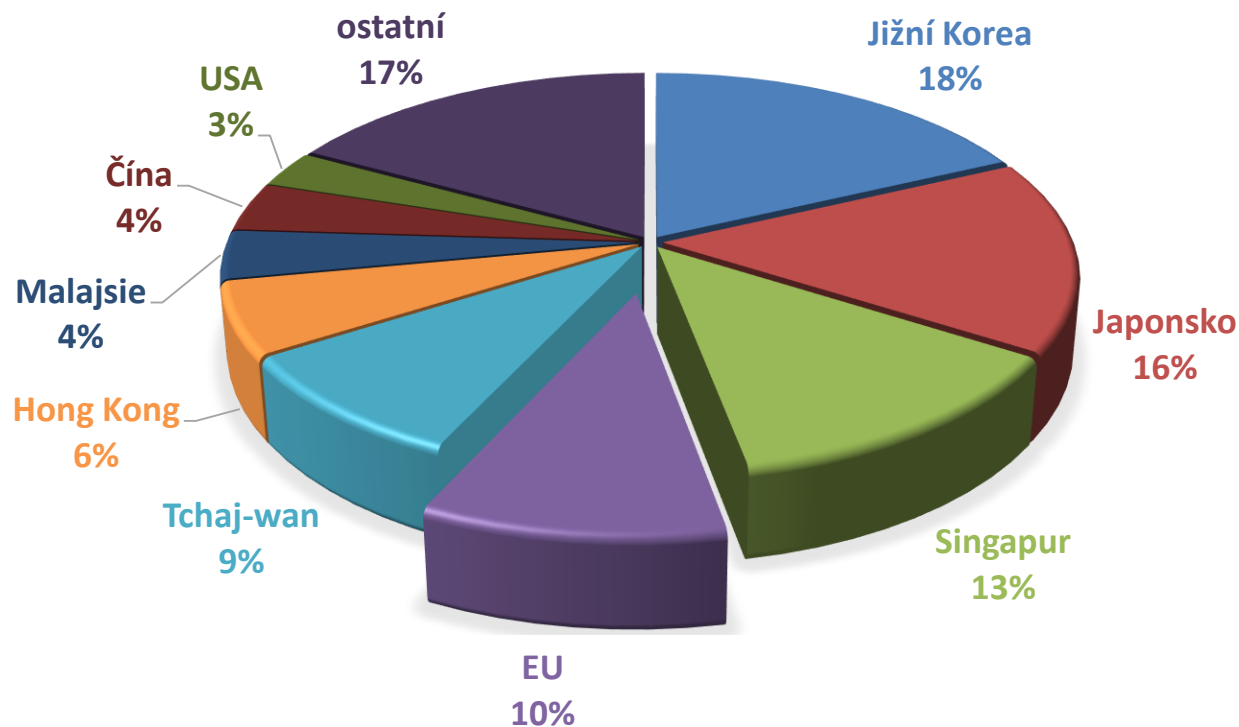

Přímé zahraniční investice

Největší investoři ve Vietnamu

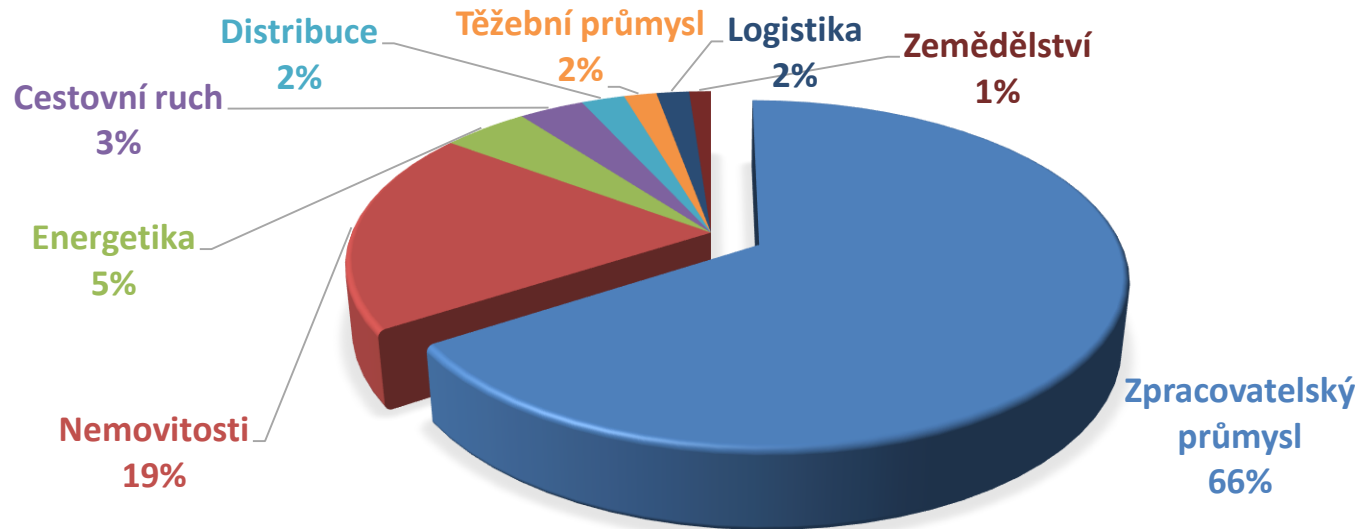
- Jižní Korea – 18%
- Japonsko – 16%
- Singapur – 13%
- EU – 10%

Přímé zahraniční investice

Odvětvová struktura zahraničních investic

- převážná většina investic směřuje do zpracovatelského průmyslu využívajícího levnou pracovní sílu (oděvy, textil, obuv, elektronika, mobilní telefony)
- Samsung – největší investor, investice ve výši 17 mld. USD, největší firma ve Vietnamu, 100 tis. zaměstnanců, 20% vietnamského exportu, Vietnam je druhý největší vývozcem mobilních telefonů na světě (za Čínou), Ve Vietnamu se vyrábí 1/3 celosvětové produkce Samsungu.

Zahraniční obchod

Hlavní vývozní trhy

(podíl v %)	
USA	19
EU	18
Čína	17
ASEAN	10

Hlavní dovozní trhy

(podíl v %)	
Čína	28
Korea	22
ASEAN	13
Japonsko	8

- Šestá nejotevřenější ekonomika na světě: podíl exportu na HDP 102% (ČR 80%)
- Největší obchodní deficit s Jižní Koreou (v roce 2017 překonal deficit s Čínou)

Komoditní struktura vývozu

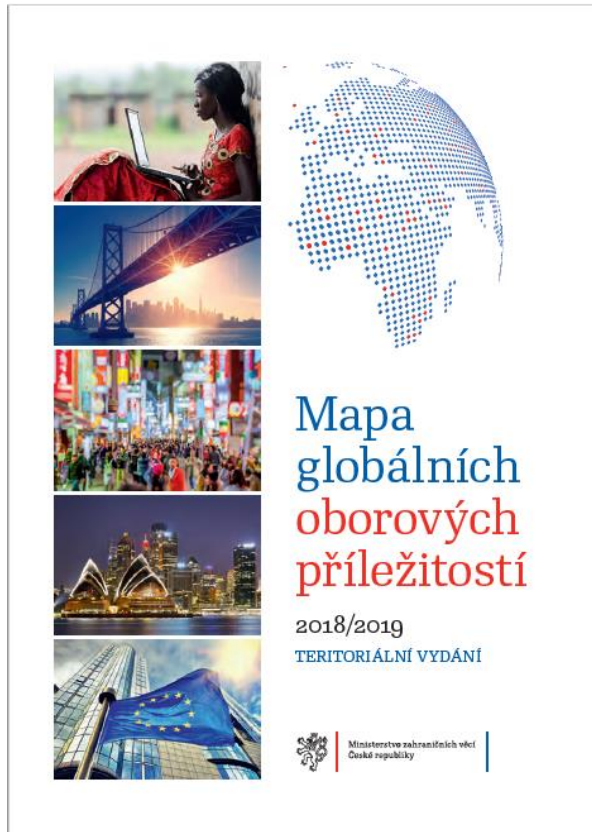
(podíl v %)	
mobilní telefony	21
textil a oděvy	15
elektronika a PC	12
obuv	8

Komoditní struktura dovozu

(podíl v %)	
elektronické součásti	18
stroje a dopravní prostř.	17
součásti mobilních telef.	8
látky	8

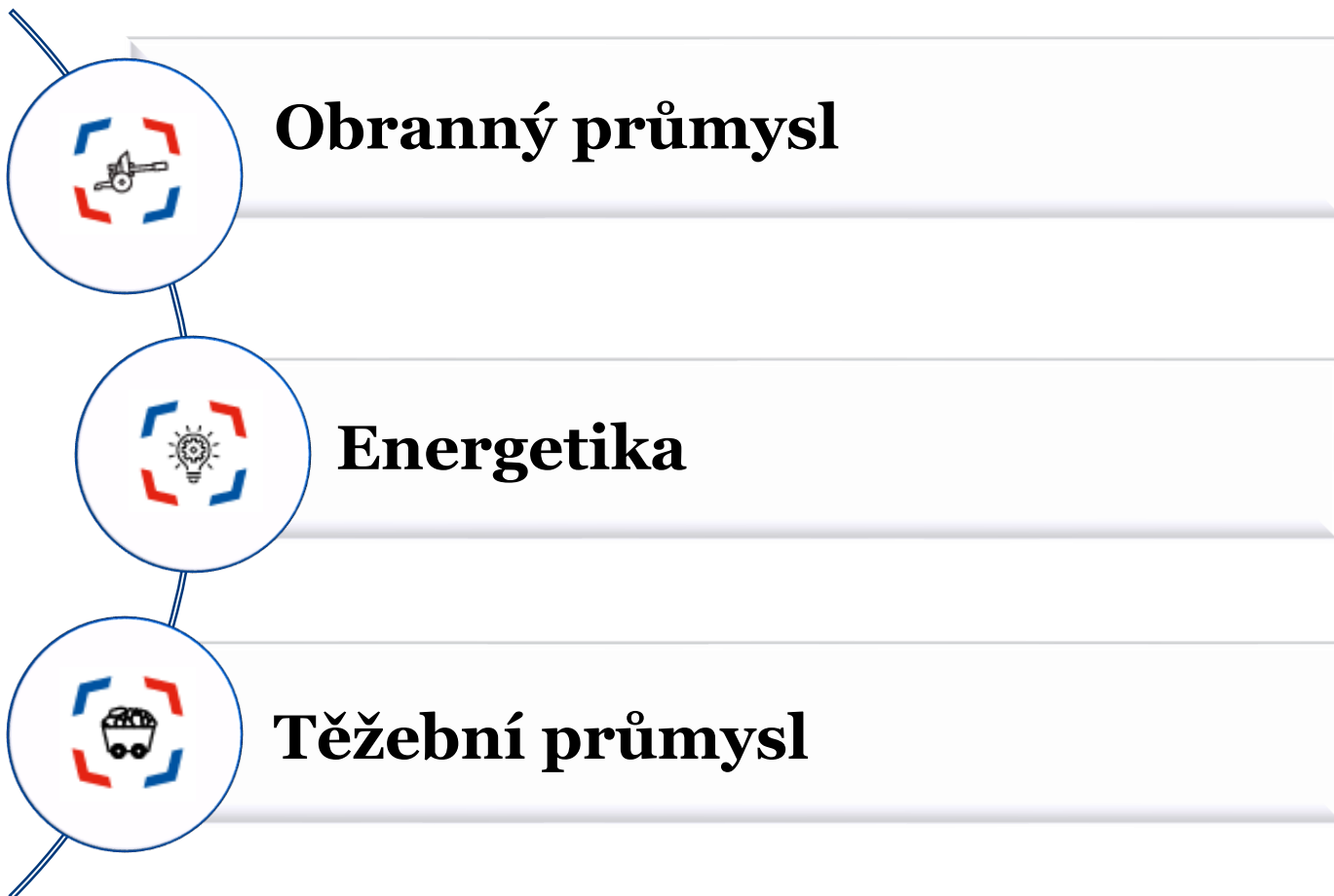
Mapa globálních oborových příležitostí - Vietnam

Automobilový průmysl
Civilní letecký průmysl
Dopravní průmysl a infrastruktura
Důlní, těžební a ropný průmysl
Elektrotechnika
Energetický průmysl
Chemický průmysl
ICT
Nábytkářský průmysl
Obranný průmysl
Sklářský a keramický průmysl
Služby
Stavební průmysl
Strojírenský průmysl
Textilní a obuvnický průmysl
Vodohospodářský a odpadní průmysl
Zdravotnický a farmaceutický průmysl
Zemědělský a potravinářský průmysl
Zpracovatelský průmysl
Železniční a kolejová doprava

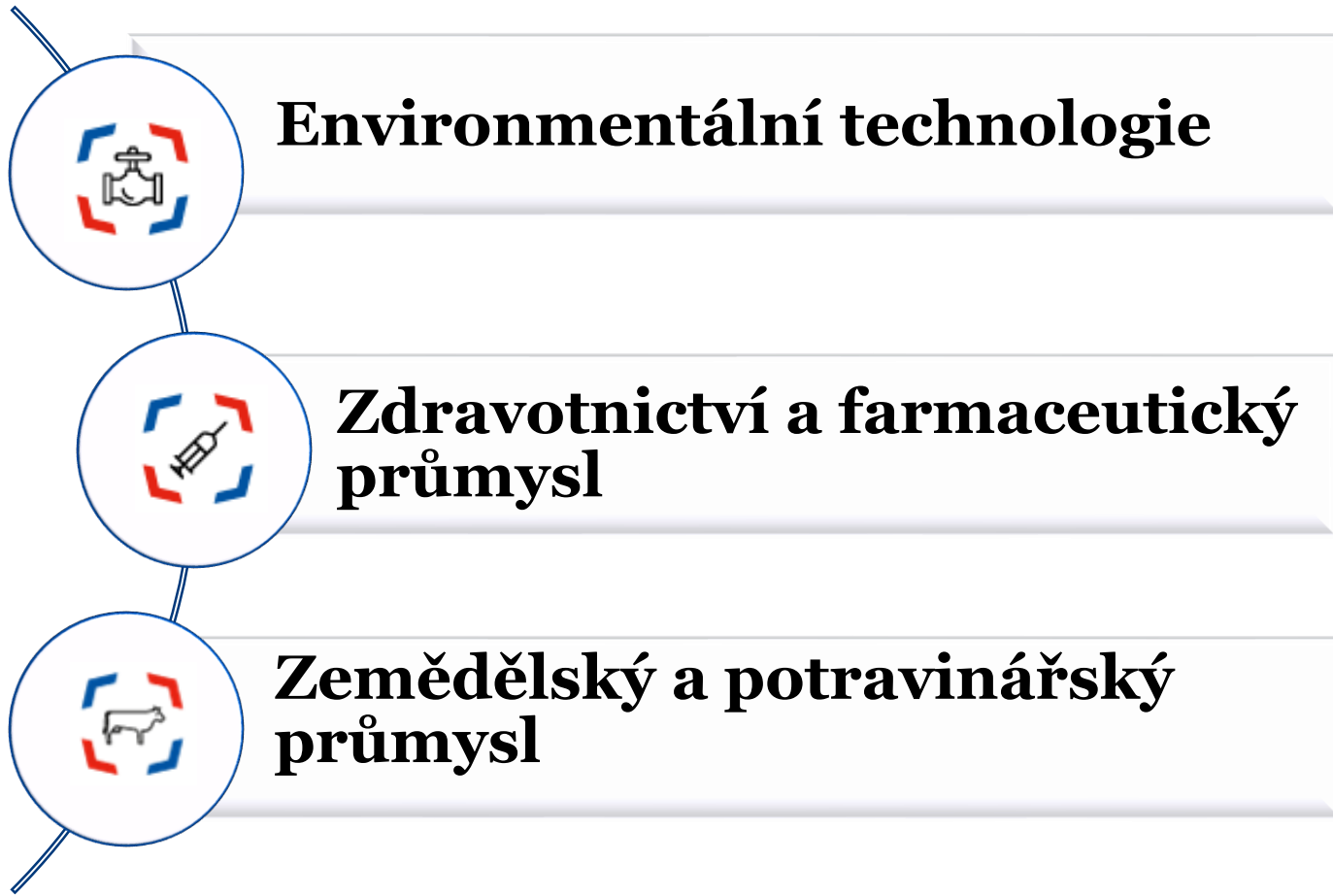

Oborové příležitosti ve Vietnamu

Oborové příležitosti ve Vietnamu

Oborové příležitosti ve Vietnamu

Obranný průmysl

- › nejúspěšnější české exportní odvětví ve Vietnamu (export 2017: 8 mil. USD, export 2018: 45 mil. USD)
- › dlouhá tradice spolupráce s vietnamskými ozbrojenými složkami (již od vietnamsko-americké války)
- › znalost českých zbraňových systémů rozhodujícími vietnamskými důstojníky, pozitivní vztah klíčových osob ve vietnamské armádě k ČR, řada důstojníků získala vzdělání v ČR (na univerzitě obrany v Brně studuje 30 vietnamských vojenských kadetů)
- › vietnamský obranný rozpočet: 5 mld. USD (2018), 7 mld. USD (2022)
- › české vojenské technologie ve Vietnamu:
 - radary (ERA, Retia, Eldis)
 - letecké simulátory (VR Group)
 - ruční palné zbraně (Česká zbrojovka)
 - munice (Sellier & Bellot)
 - cvičné letouny L-39 (Aero Vodochody, Omnipol)

Oborové příležitosti ve Vietnamu

Energetika

- › Prudký růst spotřeby elektrické energie (2017: 143 TWh, 2030: 632 TWh) a instalované kapacity: 38 GW (2018), 96 GW (2025), 130 GW (2030)
- › Plánované investice do výroby a rozvodu elektřiny: 148 mld. USD
- › Potřeba vybudovat dodatečnou kapacitu ve výši 92 GW (z toho 50% uhelné elektrárny, 25% obnovitelné zdroje)
- › 2030: Vietnam čtvrtou zemí na světě s největším počtem uhelných elektráren (za Čínou, USA a Indií).
- › Energetický mix (2017): 42% voda, 34% uhlí, 18% zemní plyn, 3% ropa
- › Energetický mix (2030): 42% uhlí, 22% voda, 15% zemní plyn, 13% obnovitelné zdroje (vítr, slunce) a 8% ostatní (biomasa, dovoz).
- › Příležitosti pro české firmy:
 - subdodávky pro tepelné elektrárny,
 - malé vodní elektrárny
 - obnovitelné zdroje (solární a větrné)

Oborové příležitosti ve Vietnamu

Těžební průmysl

- › Podíl těžebního průmyslu na HDP: 6%
- › Bohaté a rozmanité zásoby téměř všech druhů nerostných surovin, celkem 5000 ložisek a 60 druhů minerálů
- › Příležitosti pro české firmy nabízí hlavně těžba uhlí v severo-vietnamské černouhelné pánvi (provincie Quang Ninh), 200 dolů, zásoby uhlí: 8 mld. tun
- › Státní těžební společnost VINACOMIN plánuje investice ve výši 6 mld. USD do vybudování 24 nových dolů
- › Roční objem těžby uhlí vzroste ze současných 45 mil. tun na 56 mil. tun v roce 2030 a 60 mil. tun v roce 2035

Oborové příležitosti ve Vietnamu

Environmentální technologie

- › Národní akční plán pro ochranu životního prostředí 2011-20, Národní strategie zeleného růstu do r. 2020 s výhledem do r. 2050, Plán rozvoje odpadového hospodářství ve městech a průmyslových zónách do r. 2025 s výhledem do r. 2050
- › Dnes čištěno jen 10% odpadních vod, do roku 2025 70-80% odpadních vod
- › 280 mil. USD ročně do projektů na čištění odpadních vod (výdaje rostou o 20% ročně)
- › V provozu jen 17 čistíren odpadních vod v šesti největších městech, připravuje se výstavba dalších 31 čistíren
- › 2017: 30 mil. tun tuhého odpadu denně, 2025: 44 mil. tun
- › 80% odpadu je skládkováno, 20% spáleno nebo kompostováno
- › jen 53 % nemocnic zpracovává nebezpečný odpad bezpečným způsobem
- › Příležitosti pro české firmy:
 - čistírny odpadních vod
 - technologie spalování tuhých odpadů

Oborové příležitosti ve Vietnamu

Zdravotnictví a farmaceutický průmysl

- › Výdaje na zdravotnictví: 8% HDP (18 mld. USD)
- › 1346 nemocnic (veřejných 86%, soukromých 14%), 254,885 lůžek, v posledních pěti letech postaveno 55 soukromých a 44 veřejných nemocnic
- › Obsazenost lůžek přesahuje 200% (2 pacienti na 1 lůžko), potřeba rozsáhlých investic
- › Příležitosti pro české výrobce zdravotnického zařízení a vybavení nemocnic, lékařských a laboratorních přístrojů, dodávky zdravotnických informačních systémů.
- › Velikost trhu zdravotnických zařízení: 1 mld. USD (90 % pochází z dovozu).
- › Obrovský trh s farmaceutickými výrobky: 5,2 mld. USD s průměrným ročním přírůstkem okolo 14 %.
- › Dovoz farmaceutických výrobků (2018): 3 mld. USD (více než 50% spotřeby léků je kryto z dovozu)

Oborové příležitosti ve Vietnamu

Zemědělství a potravinářský průmysl

- › Zemědělství zaměstnává 41% pracovní síly a tvoří 18% HDP
- › Probíhá modernizace a mechanizace zemědělství – příležitosti pro dodávky zemědělských strojů (2017 vstup firmy Zetor do Vietnamu), technologií na zpracování cukrové třtiny, zařízení pro ustájení skotu a prasat, zavlažovací systémy
- › Úspěšné české vývozní položky: veterinární vakcíny, genetický materiál, hnojiva, krmiva, sušené mléko, pivo, chmel, slad, minipivovary
- › Vietnam je pátým největším odběratelem českého chmele (za Čínou, Německem, Japonskem a Ruskem).
- › Popularita značky „české pivo“. Vietnam je druhým největším trhem pro české pivo v Asii (za Jižní Koreou).
- › Minipivovary vaří pivo dle české technologie z českých surovin.

Podpora poskytovaná českým podnikatelům

Velvyslanectví v Hanoji

- › podpora B2G a G2G (jednání s vietnamskými ministerstvy, vládními úřady a státními podniky – obrana, energetika, ŽP, zdravotnictví, bezpečnost), služby zdarma
- › základní služby a poradenství v oblasti B2B (informace pro exportéry, identifikace příležitostí, vyhledání obchodních partnerů)
- › specializované služby v regionu severního Vietnamu (průzkum trhu, příprava obchodních jednání, ověřování zájmu o výrobek/službu, prezentace výrobků v prostorách ZÚ)
- › podpora účastí na výstavách a veletrzích v Hanoji
- › informační servis o podnikání a obchodování s Vietnamem, pomáhá při řešení problémů, sporů atd.

Kancelář CzechTrade v Ho Či Minově Městě

- › primárně podpora B2B a příležitosti v jižním Vietnamu

Projekty ekonomické diplomacie ve Vietnamu

Realizované projekty v roce 2019

- › Mise českých firem z obranného průmyslu ve Vietnamu (březen)
- › Incomingová mise vietnamských geologů a těžařů do ČR (duben)

Připravované projekty v roce 2019

- › Prezentace českého skla ve Vietnamu (září)
- › Incomingová mise vysokých představitelů MO a ozbrojených složek Vietnamu do ČR (září-listopad)
- › Prezentace českých firem z oblasti kybernetické bezpečnosti ve Vietnamu (listopad)
- › Mise českých firem z oblasti environmentálních technologií doprovázející ministra životního prostředí ČR (listopad)

Obchodní zvyklosti

- › Osobní přítomnost (získání důvěry)
- › Trpělivost
- › „Ano“ nemusí znamenat „určitě ano“ - zdvořilý úsměv a přitakání za všech okolností, i v případě nesouhlasu nebo nepochopení všem aspektům nabídky (potřeba klást kontrolní otázky)
- › Pověřivost – vhodná doba pro uzavření kontraktu (lunární kalendář, ne v době Lunárního nového roku)
- › Dochvilnost – úcta k autoritám (někdy 5-10 min. před sjednaným termínem)
- › Etiketa – podávání vizitek (oběma rukama, zůstávají na stole), stisk rukou (podřízený oběma rukama)
- › Obavy ze ztráty tváře

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Odbor ekonomické diplomacie

Děkuji Vám za pozornost

David_Jarkulisch@mzv.cz